

УДК 636.7:619:616.988.5:619:636
© 2017

Коне М. С., кандидат ветеринарних наук
Полтавська державна аграрна академія

Романова А. Л., лікар ветеринарної медицини
ТОВ «Біоцентр», м. Полтава

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ПАРВОВІРУСНОГО ЕНТЕРИТУ СОБАК В УМОВАХ ВЕТЕРИНАРНИХ КЛІНІК ТОВ «БІОЦЕНТР» (ПОЛТАВА)

Рецензент – кандидат ветеринарних наук О. С. Клименко

Вивчені породна та вікова чутливість, сезонність виникнення та динаміка прояву парвовірусного ентериту собак в умовах ветеринарних клінік ТОВ «Біоцентр» міста Полтава. Встановлено, що ензоотія парвовірусного ентериту частіше проявляється у весняно-літній період, більш схильні до зараження собаки породи німецька вівчарка. У випадку парвовірусного ентериту собак нами розроблена й запропонована схема лікування, котра є значно ефективнішою за загальноприйнятую базову методіку. Обґрунтована важливість використання хіміотерапевтичних засобів на окремих стадіях розвитку інфекційного процесу. Встановлено, що для профілактики парвовірусного ентериту у собак найбільш ефективною виявилась вакцина «Нобівак DHPPI».

Ключові слова: парвовірусний ентерит, собаки, схема, лікування, профілактика.

Постановка проблеми. Парвовірусний ентерит собак – гостре, контагіозне інфекційне захворювання, що супроводжується блювотою з домішками жовчі й проносом, зневодненням організму, швидкою загибеллю [1, 3, 4].

Парвовірусний ентерит собак на сьогоднішній день є одним з найпоширеніших інфекційних захворювань собак. Поряд зі значними матеріальними збитками, що заподіюються даним захворюванням, очевидним є і моральний збиток, що наноситься власникам хворих тварин. Загальні економічні збитки від парвовірусного ентериту складаються із затрат від загибелі й вибракування тварин у службовому собаководстві та витрат на проведення профілактичних, протиепізоотичних і лікувальних заходів [2, 5].

Аналіз основних досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми. Аналізуючи дані журналів реєстрації хворих тварин у ветеринарних клініках ТОВ «Біоцентр» за 2010–2015 роки, можна зробити висновок, що м. Полтава є неблагополучним щодо парвовірусного ентериту собак.

Діагностика захворювання, в основному, проводиться на підставі епізоотологічних даних, клінічних ознак і результатів лабораторних досліджень [6–8].

У літературних джерелах зустрічається декілька схем лікування парвовірусного ентериту собак, кожна з яких направлена на різні патогенетичні процеси. Питання вакцинопрофілактики даного захворювання також залишається відкритим у зв'язку з великою кількістю вакцин, що випускаються біологічною промисловістю.

Мета досліджень – вивчити епізоотологічні дані парвовірусного ентериту собак в умовах ветеринарних клінік ТОВ «Біоцентр» міста Полтава.

Завдання – розробити найбільш ефективну схему лікування парвовірусного ентериту собак та визначити ефективність різних вакцин, які використовуються в ветеринарних клініках міста Полтави.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводилися в період 2010–2015 років на базі ветеринарних клінік ТОВ «Біоцентр» міста Полтава.

У процесі вивчення парвовірусного ентериту собак використовували епізоотологічний, клінічний і статистичний методи досліджень.

Під час проведення епізоотологічних досліджень зокрема з'ясовували: умови годівлі, утримання та контакти тварин до появи і в період захворювання, наявність інших інфекційних і неінфекційних хвороб у тварин, з якими відбулися контакти, тривалість і динаміку розвитку хвороби.

Для визначення ефективності різних схем лікування парвовірусного ентериту собак в умовах ветеринарних клінік ТОВ «Біоцентр» м. Полтава, нами було сформовано три вікові групи по 5 тварин, хворих на парвовірусний ентерит:

- перша група віком від 2 до 4 місяців;
- друга група віком від 4 до 6 місяців;
- третя група віком від 6 місяців до 1 року.

Лікування собак із застосуванням базової схеми ґрунтувалося на застосуванні дієти, антибіотикотерапії і регідратації організму.

Проводячи лікування собак із використанням дослідної схеми, основну увагу звертали на регідратацію, стимуляцію імунітету, дотримання голодної дієти. З цією метою застосовували біологічні та фармакологічні речовини згідно з рекомендаціями і настановою по їх застосуванню.

Для поповнення втраченої рідини проводили крапельну інфузію сольових і декстранових розчинів. Використовували розчин Рінгера, фізіологічний розчин натрію хлориду, реополіглюкін, 5 % розчин глюкози – внутрішньовенно двічі на добу, три дні поспіль.

Із метою усунення блювоти й регуляції моторики кишечника вводили «Церукал» у дозі 1,0–2,0 мл внутрішньовенно до припинення блювання. Для підвищення опірності організму й поліпшення процесів обміну речовин застосовували «Катозал» у дозі 1,0–2,0 мл та «Гамавіт» у дозі 1,0–1,5 мл внутрішньовенно один раз на добу, щодня до одужання. Крім того вводили 5 % розчин аскорбінової кислоти в дозі 0,5–1,0 мл внутрішньовенно протягом 3–5 діб.

Внутрішньом'язово вводили полівалентну сироватку «Гіскан-5» проти чуми м'ясоїдних, парвовірусного, коронавірусного ентеритів та аденовірусних інфекцій собак (згідно із настановою по застосуванню) два дні поспіль.

Для попередження кров'яного проносу (або у разі його наявності) ми використовували «Етамзілат» у дозі 0,5–1,0 мл внутрішньом'язово до припинення кровотечі.

Протягом лікування хворим тваринам застосовували очисну клізму з відваром трави ромашки й кори дуба 3–4 рази на добу в перші три дні захворювання, паралельно призначали голодну дієту.

Визначення ефективності профілактики парвовірусного ентериту собак проводили в умовах

ветеринарних клінік ТОВ «Біоцентр» м. Полтава. Для дослідження нами було використано три полівалентні вакцини від різних виробників:

1. «Вангард плюс» – проти чуми собак, аденовірозу типу 2, парагрипу, парвовірозу собак та лептоспірозу.

2. «Дурамун-8» – проти чуми, аденовірусної інфекції, коронавірусної інфекції, парагрипу, парвовірусного ентериту та лептоспірозу.

3. «Нобівак ДНРРІ» – проти чуми, парвовірусного ентериту, інфекційного гепатиту та парагрипу.

Для визначення ефективності даних вакцин нами було створено 3 групи тварин (собак) по 10 в кожній. Перед введенням вакцини тваринам був проведений клінічний огляд, термометрія, яка була в межах фізіологічної норми. Вакцину вводили внутрішньом'язово згідно з настановою по застосуванню.

Результати дослідження. Для оцінки епізоотичної ситуації щодо парвовірусного ентериту собак у м. Полтава ми аналізували дані ветеринарної звітності по захворюваності собак у ветеринарних клініках ТОВ «Біоцентр». Нами відмічено, що захворювання частіше реєструється серед таких порід як німецька та середньоазійська вівчарка, ротвейлер, а також безпорідні тварини. При цьому до захворювання сприйнятливіші щенята у віці від 2 до 6 місяців. Значно менше сприйнятливі до хвороби такі породи як американський стаффордширський тер'єр, спанієль, боксер та доберман пінчер.

Аналізуючи записи в журналах реєстрації хворих тварин можна зробити висновок, що парвовірусний ентерит собак має виражену сезонність. Максимальний підйом доводиться на весняно-літній і літньо-осінній періоди.

Результати вивчення порівняльної ефективності різних схем лікування парвовірусного ентериту собак на базі ветеринарних клінік ТОВ «Біоцентр» м. Полтава представлені в таблиці 1.

1. Терапевтична ефективність різних схем лікування парвовірусного ентериту собак

Група тварин	Вік тварин	Кількість тварин	Терапевтична схема							
			Базова				Дослідна			
			загибло		одужало		загибло		одужало	
			тварин	%	тварин	%	тварин	%	тварин	%
1	2–4 міс.	5	5	100,0	-	-	2	40,0	3	60,0
2	4–6 міс.	5	3	60,0	2	40,0	1	20,0	4	80,0
3	6 міс.–1 рік	5	1	20,0	4	80,0	-	-	5	100,0

2. Порівняльна ефективність різних вакцин проти парвовірусного ентериту собак

Група тварин	Кількість тварин	Вакцини	Не захворіло		Захворіло	
			Абсолютне число	%	Абсолютне число	%
1	10	«Вангард плюс»	8	80,0	2	20,0
2	10	«Дурамун-8»	9	90,0	1	10,0
3	10	«Нобівак ДНРРІ»	10	100,0	-	-

Отримані результати таблиці 1 свідчать, що запропонована нами дослідна схема лікування парвовірусного ентериту собак ефективніша від базової.

Результати ефективності різних вакцин проти парвовірусного ентериту собак наведені в таблиці 2.

Як свідчать дані таблиці 2, найефективнішим методом профілактичної вакцинації проти парвовірусного ентериту собак є використання «Нобівак ДНРРІ». Із 10 тварин жодна не захворіла.

Висновки:

1. Парвовірусний ентерит собак частіше проявляється у весняно-літній період року та реєструється у собак різного віку, але більш схильні до захворювання тварини віком від двох до шести місяців.

2. Розроблена нами схема лікування парвовірусного ентериту собак є більш ефективною в порівнянні з базовою методикою, водночас збереженість тварин значно вища.

3. Для профілактики парвовірусного ентериту собак, найбільш ефективно виявилась вакцина виробництва Голандії «Нобівак ДНРРІ».

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Бессарабов Б. Ф. Інфекційні хвороби тварин / Б. Ф. Бессарабов, Є. С. Воронін. – М. : Колос, 2007. – 671 с.

2. Галкіна Т. С. Эпизоотическая ситуация по парвовирусному энтериту собак в условиях города Владимира / Т. С. Галкина, Л. А. Глобенко, Н. В. Мороз // Вет. патология. – Владимир, 2006. – №4. – С. 157–159.

3. Головаха В. І. Застосування регідративної терапії при чумі та парвовірусному ентериті собак / В. І. Головаха, В. С. Корнієнко // Зб. матеріалів IV міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми ветеринарного обслуговування дрібних домашніх тварин». – Б. Церква, 1999. – С. 60–62.

4. Головка А. М. Застосування ентеросорбентів у схемах комплексної терапії собак, хворих на гастроентерити / А. М. Головка, В. О. Уша-

ков, М. С. Романко // Збірник матеріалів III міжнар. наук.-практ. конф. «Проблеми ветеринарного обслуговування дрібних домашніх тварин». – Одеса, 1998. – С. 15–18.

5. Лукьяновский В. А. Болезни собак / В. А. Лукьяновский, Ю. И. Филипов, Н. А. Максимов. – М. : Росагропромиздат, 1998. – 434 с.

6. Максимов Н. А. Лечение собак при парвовирусном энтерите / Н. А. Максимов // Ветеринария. – 1989. – №5. – С. 72–73.

7. Ниманд Х. Болезни собак / Х. Ниманд, П. Сутер. – М. : Аквариум ЛТД, 2001. – 785 с.

8. Руденко П. А. Эффективность применения катозала при лечении вирозоз у собак в условиях города Луганска / П. А. Руденко, А. А. Руденко // Збірник наукових праць ЛНАУ. – Серія «Ветеринарні науки». – Луганськ, 2005. – С. 249–253.